

Hang a mikrofon mögött – Beszélgetés Zámberi Somával a szinkronszínész feladatairól és a magyar szinkron helyzetéről

Absztrakt

Az interjú a magyar szinkron jelen helyzetéről ad képet egy ismert, számos szinkronszerpben foglalkoztatott színész, Zámberi Soma segítségével. A beszélgetés során szó esik a szinkronizálás folyamatáról, a szerepekre való felkészülésről, valamint azokról a kihívásokról, amelyekkel a mikrofon előtt álló szinkronszínész szembekerül.

Szerző

- **Zámberi Soma:** Színész, szinkronszínész. Szolnokonszületett, 2002-ben szerzett diplomát a Színház- és Filmművészeti Egyetemen. Szakmai gyakorlatát a Radnóti Miklós Színházban és a szolnoki Szigligeti Színházban töltötte. A közönség számos szerepben láthatta színpadon, valamint hallhatta hangját sorozatokban és egész estés filmekben.
- **Szeghő Katalin:** A Szegedi Tudományegyetemen végzett magyar, valamint filmelmélet és filmtörténet alapszakon 2014-ben. Jelenleg az SZTE vizuális kultúratudomány mesterszakos hallgatója.

Hang a mikrofon mögött – Beszélgetés Zámberi Somával a szinkronszínész feladatairól és a magyar szinkron helyzetéről

A 35 éves színész, szinkronszínész számos szerepben megcsillogtatta már tehetségét a színpadon és a stúdiómikrofon mögött is. Estéről estére hallhatjuk hangját sorozatokban: a *Gyilkos elmék* (Criminal Minds. Charles Haid, Richard Shepard, 2005) Derek Morganjeként a kigyúrt, macsó nyomozó karakterébe bújva derít fényt a rejtélyekre kemény, száraz mondataival. A gyerekes orvostanonc JD hangjaként a helyzetkomikumokat aknázza ki, hiszen ő a *Dokik* (Scrubs. Michael Spiller, Bill Lawrence, 2001) című sorozat poéngyárosa. A gyerekek számára a *Madagaszkár* (Madagascar. Eric Darnell, Tom McGrath, 2005) szelíd oroszlánját, Alexet szólaltatja meg. Moziélményeinket legtöbbször a két szívtipró, Ryan Gosling és Justin Timberlake sármos mondataival teszi élvezetessé. Zámberi Soma pályájáról és a szinkronizálás háttérmozzanatairól mesél.

Zámberi Soma

Szeghő Katalin: Hogyan kerültél kapcsolatba a szinkronizálással?

Zámberi Soma: Amikor halasztottam az egyetemen, Rátóti Zoltán elvitt Aprics Lászlóhoz a stúdióba, mert azt gondolta, jó szinkronhang lennék. Két hétig figyeltem a szinkronizálás folyamatát, mint egy „betanuló szakmunkás”. Egy héttel később ki is próbálhattam, a következő hét végére pedig megcsinálhattam egy főszerepet. Ezek után kisebb szerepekben, tömegmegszólalásokban próbálták ki a rendezők, majd egyre nagyobb feladatokat kaptam.

Sz.K.: A szinkronrendezők mi alapján osztják rátk, szinkronszínészekre a szerepeket?

Z.S.: Magyarországon van egy elképzelése a rendezőnek arról, hogy milyen hangon kellene megszólalnia egy szereplőnek, és aszerint osztják ki a szerepeket. Legkevésbé sem arról van szó, hogy a hangjuk hasonlít-e. Persze ez csak a magyar szinkronrendezésben van így. Egy külföldi hangcasting alkalmával kiküldött hangminták alapján folyik a választás, és aszerint kaphatod meg a szerepet – akár a főszereplőét is –, hogy mennyire egyezik a hangotok.

Sz.K.: Amikor megkapod egy szereplő szinkronizálásának feladatát, hogyan ismerkedsz a karakterrel, hogyan kerülsz közelebb hozzá?

Z.S.: Ez a folyamat eléggé felgyorsult. Már nem vetítik le a filmet előre az összes szereplőnek, ahogy régen. Lehetséges, hogy látom a film trailerét az interneten, és tudom, hogy ki az a szereplő a filmben. Vagy amikor rendszeresen ugyanarra a szereplőre hívnak, már ismerem a figurát és erre tudok készülni. Szerepre hangolódni a felvétel napján, esetleg a próbák alatt lehet, de sokszor már próba sincs, nagyon kevés az idő. Ehhez a munkához jól kell tudni blattolni, jól kell szöveget értelmezni, elemezni, jó ritmusérzékre van szükség hozzá, illetve egy olyasfajta gyors beleérző képességre, amely teljesen más ritmust kíván, mint egy színházi próba. Ott van rá hat hét, hogy kialakuljon egy szerep, a szinkronnál pedig egy főszerep felvétele körülbelül egy napot vesz igénybe. Az éles felvételek alatt van lehetőség arra, hogy összerakjam a karaktert. Előfordul, hogy nem rögtön a film elejéről indul a felvétel, hanem a film közepéről, hogy megismerhessem a figurát, és ne a film elején érződjön, hogy a színész próbál találkozni az adott szereplővel. Sorozatok esetén viszont már ismerem a figurát, csak a szituációkban van különbség, ott rögtön megy is a felvétel. Egy másfél órás filmet 9-10 óra alatt kell felvennie a stábnak, azzal szemben, hogy 10 évvel ezelőtt ez a folyamat egy hét is lehetett akár.

Sz.K.: Ha úgy érzed, hogy a fordító(k) által írt szöveg nincs összhangban a karakter stílusával, vagy egy-egy komikus, hatásos részt máshogy mondanál, változtathatsz-e a szövegen? Mekkora szabadságod van ebben?

Z.S.: Ezek lektorált szövegek, nincs lehetőség átírni őket, és általában nem is kell. Azért is tudsz gyorsan dolgozni, mert jó a szöveg.

Sz.K.: Hogyan óvod a hangod? Egy-egy felvétel esetén mennyire fontos, hogy bebeszélj, beszédtechnikai gyakorlatokat alkalmazz?

Z.S.: Úgy gondolom, hogy színészként az embernek feladata odafigyelni arra az eszköztárra, amivel dolgozik. Sportolói múltamból kiindulva sem tehetem meg, hogy elengedjem magam. Előfordult, hogy egy betegség miatt a gégész hangdiétára utalt, ezt elég komolyan kellett vennem, hiszen a hangom a munkaeszközöm.

Van olyan, hogy tudom, hogy reggel 8-tól este 8-ig ott fogok állni a mikrofon előtt, ami nagyon felerősíti a hibákat, csakúgy, mint a fáradt hangot, nekem pedig egy fiatalos, energikus hangot

kellene kölcsönöznöm a karakternek. Ilyenkor kötelességemnek érzem, hogy bebeszélve menjek a felvételre.

Sz.K.: Egy színpadi szerep vagy egy karakter hangjának megformálása a nagyobb kihívás?

Z.S.: A színházban egy főszerep két és fél óra folyamatos összpontosítás. Ezzel szemben – és ezt a szinkron védelmében mondom – egy filmfőszerep 8-10 óra aznapra szóló, kemény koncentráció. Igaz, hogy a felvételen módosítani már nem lehet, míg a színházban, ami egy élő műfaj, estéről estére van rá lehetőség, hogy változtass.

Munka közben

Sz.K.: Egész estés filmek vagy sorozatok szinkronizálását vállalod szívesebben?

Z.S.: A sorozat folyamatos munkát ad, hetente lehet rá számítani. Persze vannak köztük jobbak és rosszabbak is, de egy minőségi sorozat már úgy áll össze, mintha egy egész estés film lenne.

Sz.K.: Színművészként azt is megtapasztaltad már, hogy egy filmszerepedet más nyelvre szinkronizálták.

Z.S.: Szinkronizáltak már néhány nyelvre, például lengyelre, angolra, koreaira. Fura élmény volt. Ahogy az ember beszél, hallja magát belülről, és amit visszahall, az egész más. Ezekben az esetekben pedig egy harmadik hang is megjelent. Érdekes, hogy Lengyelországban a karakteremhez ilyen hangot képzeltek el. A filmet nézve arra figyeltem, hogy egy számomra idegen nyelven másként mozog a szám, mint amit a szöveg megkíván. Amikor angolul hallottam a karakterem, ismerve a nyelvet, nem volt ennyire fura érzésem. Megfordítva a dolgot: volt már, hogy találkoztam olyan színésszel, akit én szinkronizáltam, és mikor megmutattam neki a jeleneteket, csodálkozott, hogy én vagyok a hangja. Ebből lett egy kis paródia is, álltunk egymás mellett, ő tátogott, én pedig mondtam, ami eszembe jutott.

Sz.K.: A szinkront ma az időhiány, a felgyorsulás jellemzi. Szinkronszínészként hogy éled meg ezt? Mennyire módosítják ezek a körülmények a munkafolyamatokat?

Z.S.: Én úgy tapasztalom, hogy a technika csak a segítségünkre van. Már a monitoron is látjuk a

szöveget a futó film alatt, nekem ez nagyban könnyítette a munkámat. Egy filmben hajszálpontosan oda tudnak állni, ahol a figura jön és meg kell szólalni, ez narrációs munkánál nagyon nagy segítség. Ha a technika gyorsulásával lépést tudunk tartani, hasznunkra válik, és nem megy a minőség rovására.

Filmográfia

- *Dokik* (Scrubs. Michael Spiller, Bill Lawrence, 2001)
- *Gyilkos elmék* (Criminal Minds. Charles Haid, Richard Shepard, 2005)
- *Madagaszkár* (Madagascar. Eric Darnell, Tom McGrath, 2005)

© Apertúra, 2015. tél | www.apertura.hu

webcím: <https://www.apertura.hu/2015/tel/szegho-hang-a-mikrofon-mogott-beszalgetes-zamori-somaval-a-szinkronsinesz-feladatairol-es-a-magyar-szinkron-helyzeterol/>

